

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Dijous 20 de Maig de 1897

Núm. 3.271

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. P.as. 3/50
a provincies trimestre. 7
Extranger y Ultramar. 7
Anuncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibreries d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, l'itografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Centro vitícola del Vallés

Arboricultors, Viticultors y Propietaris en general

Destrucció completa de tots los Insectes paràsits ó vegetals que perturban lo bon desenrotlló de las Vinyas y Arbres fruyters.

SULFURAL.—Patent Joan Jarrijou.

Destrucció radical del Oldium, Black-Rot, Antracnosis, Piral, Altisa en las vinyas y la Oruga, Negrilla, Cuchs, Polls etc. en los fruyters.

EXIT SEGUR Y GARANTIT.

Demànisse los Prospectes que s' envian gratis, á

VIUDA Y NEBOT DE ANTON DELMAS

DIRECCIÓ GENERAL

SUB-DIRECCIÓ

Ponent 61

Mar 46

BARCELONA | VALENCIA

CASA FUNDADA EN 1860

Representant en la provincia de Tarragona: DON PERE FABREGAS.—Tarragona.

SE RETRATA

TOTS LOS DIAS, FESTIUS Y
LS LABORABLES A PE-
TICIO.

NOVAS FOTOGRA-
FIAS EN CO-
LORS.

OPERA tots

LOS DIUMENGES.

Passaig de Mata, 12,

REUS

dias de despalg tots los festius

Subasta voluntaria

de la casa número 62, del carrer segon del Roser d' aquesta ciutat, per preu de 2750 pessetas, la que tindrà lloch á las deu del matí del dia 29 de Maig d' aquest any en la Notaría de D. Pere Rull, qui informará del plech de condicions y documentació

SECCIÓ DOCTRINAL

La reunió d' avuy

Pera conjurar en lo possible los máls que á nostra població podria reportar la crisi obrera que venim atravessant, lo Sr. Alcalde, en compliment d' un acort pres per la Excm. Corporació Municipal, te convocata al saló de Cent de las Casas Consistorials á una reunió que podriam dir magna, de tots los Srs. Tinents d' Alcalde y regidors, majors contribuyents y premsa, en la que ha de buscar-se la millor solució que pot cabre en assumpto de tanta trascendencia.

No fa falta que nosaltres fem gala de tot nostre ingeni pera demostrar que dintre la classe obrera las necessitats hi son y mes que las necessitats la miseria, com no cal tampoch que repetim fil per randa lo des-
emperada que está per part dels poders centrals la nostra aymada ciutat.

Sense cap classe de protecció oficial, Reus ha anat desenrotllant sa esfera d' acció en lo comerç y la indus-

tria fins que dos malehidas guerras, que per una part nos han pres y malmés lo jovent y per altra nos ha paralísat lo comerç, han vingut á donarli 'l cop de gracia, com á moltes altres poblacions de Catalunya, deixant-la en l' estat que avuy se troba, escassa de forsas pera resistir la embranzida y completament desemparrada dels Guberns de Madrid, qui encara que volgués, no podria remediar los máls que 'ns causá al treurens la Audiencia, lo batalló de diposit, la Subalterna y 'l no haverse gastat ni un céntim dels molts milions de pessetas que n' ha tret, fomentant alguna obra d' utilitat pública.

Los reusenchs no mes coneixem á Madrid per las contribucions é impostos que desde allí s' ordena cobrar als seus corresponsals, Diputacions, Delegacions d' hisenda, Municipis Recaudacions de contribucions y Agencia executiva, y es que tal vegada alló de *pide mas que un catalán*, ho van treure per los fills d' aquesta esforsada ciutat, que tants n' ha donat d' ilustres á Espanya y aquesta com á madrastra 'ls correspon.

Significa aixó que no hem d' esperar pas dels forasters que vinguin á remediar los máls que son de casa y significa, que si de conjurarlos nosaltres traciém, no hem d' adormirshi perque corren molta pressa, mes de la que molts suposan, y 'ls conflictes, com los incidis, es prudent lo sofocarlos en son principi, puig á vegadas prenen proporcions esveradoras y de no tant fácil extinció.

D' entre las personas convocadas pera la reunió d' avuy, ni ha de suficient autoritat y aptes pera trassar lo camí que en aquesta cuestió s' ha d' emprendre pera que 's vegi coronat per l' éxit.

Per tant, encara que no mes fos abocetejar un dels camins que 's pogués seguir, no ho fém, perque no voldriam malhaurar esperansas; ni creyém prudent recomanar als senyors convocats la asistencia, á la reunió per no ferir los seus sentiments caritatius y humanitaris.

Tenint present los lloables fins que la Comissió del Excm. Ajuntament se proposa y lo digné que es la classe treballadora de que se la auxilihi quan causas agenas á la seva voluntat lo privan del treball que es lo seu pá de cada dia, qui pot ferse sort al cridament?

UN PAS MES

en lo progrés industrial de Catalunya

Tinguerem lo diumenge passat una d' aquellas grossas satisfaccions que no s' esborran fácilmente de l' ánima.

Carinyosament invitats per nostre bon company de catalanisme En Ferrán Alsina, assistirem á un ápat familiar ab que dit senyor obsequiava al personal de la fabrica que regenta en las voreras del Llobregat, y que pertany á la coneguda rahó social Güell Perellada y Companya. Lo motiu del convit era la celebració del éxit teóric y práctic de son darrer invent en la fabricació dels velluts de cotó á que la fabrica s' dedica; y entorn la taula, á més dels majordoms y encarregats de la casa s' hi asseyan tots los treballadors, manys, fusters y demés que havian intervingut directa ó indirectament en la construcció de las noves eynas objecte del privilegi industrial insinuat.

L' espectacle era hermós. Lo número de comensals passava de cuarenta y entre ells hi regnava la més pura, la més íntima de las alegrias, la que brolla de cor y va al cor, la que uneix y confón en un sol abrás á la gent honrada de totas las classes y de totas las condicions.

Al acabarse l' ápat, y no precisament al destáparse 'l Codordin, sino un cop ben evaporat aquest, s' entaula tot prenent café una hermosa conversa entre l' amic Alsina y ses companys de treball que n' hi havia pera ablanir las pedras. Protestas de consideració y de carinyo, afiansaments de sincer respecte y fonda grátitud, entussiasmes per la obra comuna del treball, confianças de prosperitat pera la casa industrial y tots sos components, evocacions d' amor patri á la terra del cor: tot confós y barrejat en una conversa d' íntimitat inexplicable, sense discursos ni ampulositats, ni esfarfechs de cap mena.

Semblava alló l' apoteóssis de la temible cuestió social, tal com la predica 'l Sant Pare y tal com la desitjan tota la gent de cor generós y digne. L' Alsina donava gracias á sos treballadors perque l' havian ajudat en sa obra, *que ell no hauria pogut consumir tot sol*, y 'ls obrers li davan gracias á ell per haver dedicat son talent y sa activitat á obras tan fructuosas *pera la consolidació del establiment ahont tots hi tenian lo pr de cada dia*.

Pero, abandoném aquest tema, que per sa mateixa sublimitat, mereix l' aureola del misteri; y aném á dir alguna cosa del invent que se solempnisava en aquell acte, mal sia contrariant las indicacions de son autor y ferint sa extremada modestia.

L' article usualment anomenat *panas*, ó sia 'l vellut de cotó conegut més vulgarment per tal nom, que 's fabrica en l' establiment dels Srs. Güell Parellada y C., se caracteriza per la circumstancia de que son pel ó pelussa exterior prové de la trama del teixit, y 's forma per medi de *bastas* que dita trama forma corrent de l' una á l' altra banda de teler, las quinas han d' obrirse ó tallarse després per séries en lo sentit longitudinal de la pessa á fi de que 's produheixi 'l degut efecte; y sabut es que segons las tals bastas sigan mes ó menos grans y per tant més ó menos numerosas dintre una mateixa amplada de género, l' aspecte y la naturalesa d' aquest son distints, apareixent los bordons de varias classes que veyém usats constantment per nostres obrers y menestrals.

Donchs bé: un dels esculls més sérios que han dificultat sempre 'l perfeccionament d' aquest article, encarint son cost, es la operació de tallar ú obrir las susditas bastas, ó sia la de *ratllar*, la qual se practica encare per medi de ganivetas á ma en tot lo mon, necessitantse operaris molt hábils, cuydadosos y experimentats pera arribarla á verificació mitjanament en calitat y cantitat, lo que no s' logra sino després d' un llarch y penós aprenentatge, tant gravós pera l' operari com pera 'l fabricant pel temps perdut y 'l género malmés.

L' escull resulta tan esquerp pera 'ls quins dedican sos afans á n' aquesta important industria que son molts los enginyers y práctichs que durant una série d' anys han vingut trencantse 'l cap pera resoldre 'l problema de tallar ó ratllar las penas mecánicamente.

Molt s' ha treballat, y sense fruits aprofitables, en aquest sentit. En variis nacions y especialment á Inglaterra y Alemania s' han concedit una pila de patents que pretenen certificar la sevá solució, considerantla efectiva en una serie d' enginyosos y complicats mecanismes de gran excelencia teórica pero de cap trascendencia práctica; y d' alguna casa productora, de las més grans que exclusivament se dedican á la industria complementaria de ratllar panas, enlluernada per aquells privilegis, adquirits á preus fabulosos, s' ha endinzat en un mar de probes que l' ha portat prop de la rubina.

No semblava sino que hi ballés pel mitj un impossible metafísich, al pretendres que una eyna automática pogués animarse ab la inteligencia y 'l tacte d' un sér humá, que apareixen essencials pera operació tan delicada. Afortunadament no ha resultat aixís: lo que no pogueren resoldre tants y tants enginyers é industrials forasters dels païssos més avansats de la terra, ab tot y preocuparse fondament, avuy es ja un fet práctic en aquesta modesta y emprendora Catalunya. Nostre entranyable amich l' eminent mecánich é industrial catalá, hereu del geni d' en Reixach y d' en Barrau, honra del catalanisme militant, en Ferrán Alsina, l' inventor dels telers á doble llensadora y doble tela pera la fabricació dels velluts de cotó ab pel d' urdit que circulan en lo mercat ab lo nom de Rodas, ha resolt també lo trascendental problema del ratllat mecánich de las panas ordinarias pel quin avuy se batalla encara en totes las altras nacions del mon.

Y no son especulacions purament teóricas ni tant sols provas de laboratori lo que porta realitat lo senyor Alsina en pró de la solució d' aquell enigma, sino que s' tracta ja de fets positius sancionats pels allisnons de la practica. Hem tingut ocasió de veure la instalció de las novás eynas en la fàbrica Güell Parellada y Comp.ª de Santa Coloma de Cervelló, y hem quedat verament sorpresos d' ella: en una cuadro ben proporcionada, que rep llum zenital, ben reflectada per la neta blancor de parets y sostre, hi travellavan ja sis màquines de ratllar, las quinas funcionan totes en curs ordinari y sense entrebanchs com si aixís ho haguessin fet desde temps inmemorial.

Hermós á fé es son mecanisme, quins detalls no pertanyen á n' aquest lloch, pero si deu ferse constar que sa índole es tan sorprenent com ho resulta en alt grau la substitució del brás y de la mà del operari ab tota sa flexibilitat, sensibilitat y tacte vital per altre brás mecánich, que, sense vida propia resulti dotat també de totes aquellas preciosas condicions. En la màquina, com en lo treball á mà, l' al ganivet ratllador segueix las llaugerías sinuositats que l' bordó sol presentar; quan no talla s' atura pera no fer disbarats, y s' atura aixís mateix al trobar un cos estrany en son curs y al comensar un forat, á fi de no malmetre tota una pessa. Veus aquí un conjunt de cosas inanimats als quins la forsa creadora del geni ha infundit calor de vida seny y activitat!

L' activitat n' es ben apreciable, puig es la que li dona l' caràcter práctic de sa aplicació. Avuy per avuy pot tenir y te cada màquina un pròmedi de producció de dotze á quinze vegadas més crescut que l' del treball natural, y no s' dona encare per cert satisfet son autor que conta ab majors rendiments un cop afinadas las eynas y ben avestat lo personal que hi intervé.

Y no volém parlar de la major perfecció del treball obtingut ab los nous mecanismes, puig no tractém de ferne cap mena de propaganda; sols si dirém que avent pogut examinar pesas treballadas á mà y altras automàticament, á la vista hem pogut apreciar en aquestas últimas la correcció d' importantíssims defectes que no s' podían evitar may en aquellas ni ab los operaris més inteligents y cuidadosos, com son la frecuencia dels represos en lo tall coincidint ab cada prassade del ratllador y la desigualtat en la inclinació dels bordons per la distinta posició de la mà al comensar y acabar cada tañala.

Tal es lo marvellós invent que tan alt posa l' nom de Catalunya entra las nacions progressivas del mon. Grans mercés devém donarne á sen insigne autor senyor Alsina, y grans mercés també á la importantíssima casa Güell, que ha patrocinat la idea desde son engendrament y no ha planyut gastos ni sacrificis pera durla á cap. Un y altra hi trobarán justificadament honra y profit.

Pero si es gran la inteligencia de nostre estimat amich Alsina, més gran es son cor. Resolt lo problema de la ratlladora mecánica y extracta la patent pera son privilegi en totes las nacions, s' han presentat á son autor una serie d' enlluernadoras proposicions pera la compra del mateix. Tenia ja l' senyor Alsina ofertas en

ferm per valor de setcentas mil pessetas, solzament pera expletar son invent en tres nacions, y n' hi havia alguna de pendent que hauría aumentat en modo considerable dita cantitat, tot sense perjudici de reservarse l' privilegi de fabricació á Espanya.

Res de tot aixó ha seduhit al exemplar patrici. En un rasgo de noblesa dels que li son tan comuns, ha tancat de cop la porta á tota proposició, y ha dit: «lo privilegi l' vull pera assegurar la preeminencia de ma terra en los mercats universals; lo vull pera garantir lo lloch de vanguardia que en lo progrés industrial ocupa ja avuy la tradicional casa Güell, á qual desinteressada cooperació vaig deure l' éxit de mon primer invent sobre els telers de Rodas, y a qual admirable empresa s' deu la empena que m' ha animat en mos successius invents; y l' vull ademés pera assegurar lo pa á tots mos companys de treball de dita fàbrica, los quins en lo floreixement d' aquesta hi tenen involucreat son benestar material, base primaria pera tots los goigs y satisfaccions de la vida.»

«Cap y á la fi—ha dit ell—jo no haig de dinar ni sopar duas vegadas diarias, ni haig de dormir doble temps que l' exigit per mes necessitats; sent aixís, los tresors materials, que á mi no m' faltan, deixemlos acumulats en forsa potencial disponible pera beneficiar á tots los que jo estimo: la Pàtria Catalana, per qual reivindicació lluyto cada dia, y ls germans meus de treball ab los que fa tant de temps estich identificat.»

¿No es hermós certament tan desinteressat criteri? ¿Tantdebó poguessim inculcarlo en tots los prohoms de nostra terra!

Perá completar la obra del seu eminent Director, la important casa Güell Parellada y Companyia ha desenrotllat una iniciativa que la honra en grau superlatiu. Tal es la d' aprofitar totes las ventatjas que l' nou invent li proporciona pera obrir pas á una poderosa corrent d' exportació.

Te aixó varias ventatjas de gran trascendencia que ls gerents de dita casa han sospesat be pera adoptar tal determinació.

En primer lloch, á qualsevulga se li ocorre que l' género sortit del país torna al mateix convertit en diners, y que ab dit género s' escampa pel mon lo prestigi, y l' renom industrial de nostra terra. En segon lloch, no s' necessita gayre penetració pera compendre que no més aixís s' assegura la subsistencia d' una fabricació que no depén tant sols dels capritxos dels nostres governants, massa aficionats á variar sovint aranzels, tractats y tota mena de lleys comercials de las que afectan á la vida del país.

Pero, apart de tot aixó, fins los demás establiments catalans que produheixen los mateixos géneros similars venen aixís á beneficiar d' un invent que en certa manera podria fins á cert punt sérloshi perjudicial. Desde l' moment que las condicions de dit invent li permeten á la casa Güell inaugurar una corrent d' exportació, dit s' está que implicitament descarregarán lo mercat d' Espanya d' una bona part dels articles que avuy dita important casa hi escampa, podentse assegurar que tenen aixís fácil y natural sobreixidor tots los aumentos de producció que empengui la mateixa ab las poderosas ventatjas de que avuy disposa.

¡Honor, donchs, á la casa Güell Parellada y C.ª que ab tan acert sab compaginar sos particulars interessos ab los interessos generals de la producció industrial de Catalunya!

Pera acabar aquestos mal girbadas apuntacions, sols nos resta anotar un desitj que ns bull dintre l' cor ab forsa incontestable.

Deu fassi que l' exemple del eminent industrial, En Ferrán Alsina y de la poderosa casa Güell, sia ben reflexionat é interpretat per tots los elements de treball, grans y xichs de nostra terra. Caminar endavant, treballar sempre, progressar sempre, pero ab los ulls fins més enllá de la esfera material que ns volta. Conquistar ventatjas y avensos pera aumentar lo benestar del cos, pero ab la conciencia desperta envers los ideals de l' ánima.

Los homes no som trossos de carn batejada: tenim carn y esperit.

Y aixís com la primera sols reclama satisfaccions pera l' egoisme, nos recorda aquest ab imperiosa veu que son debers ineludibles l' estimar y protegir al desvalgut y l' cooperar á la felicitat de la terra en que nasquerem, qual llengua parlém y quals virtuts nos han fet arribar ahont som.

JAUME D' URGELL.

(De Lo Catalanista de Sabadell).

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 19 de Maig de 1897

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroide	GRAD d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER particular
9 m. 3 t.	752 752	85 84	0'0	4'3	Ras	

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS direccio	NUVOLS classe	can
	Maxima	Minim.	Term. tipo			
9 m. 3 t.	Sol. 34 Sombra 23	17	17 26	S. S.	Cumul 0'3	0'3

Desde que s' conegué l' resultat de las darreras eleccions de regidors, que venia dihentse que l' senyor Alcalde tenia l' propòsit de dimitir lo seu càrrech.

Aquets rumors prengueren mes consistencia desde l' passat divendres en que l' senyor Folguera s' ausentá d' aquesta ciutat y la noticia ja s' donava com á completament certa lo diumenge a la nit, després de ferse públics alguns dels incidents ocorreguts en un dinar que en dit dia se celebrá. Sembla que en aquell dinar, exclusivament polítich, se tractá aquest extrém y també lo de la persona que deuria substituirlo en la presidencia del Ajuntament, dibuixantse dugas tendencias y fentse per alguns dels presents manifestacions completament contrarias á un dels candidats pera tal càrrech.

Aixís al menos de públich se venia dihent y las noticias que ahir corrian venen á confirmar las suposicions indicadas: temém, donchs, que de resultar cert lo que s' diu, hi ha un venut y un vencedor. Lo vencedor persona que com lo venut particularmente nos mereix tots los respectes y consideracions va á tenir com á premi la vara d' Alcalde y l' venut á quedarse com á simple regidor en los banchs del Ajuntament, si es que ara no li resulta sech l' asiento y prefereix quedarse á casa, com algún mal pensat suposa va á ferho.

Aquestas noticias, per mes que feya ja dos dias que corrian de boca en boca, no trobavan crédito en la majoria del públich per resistirse tothom á creuerlas per lo inverossimils, mes la extranyesa y sorpresa que aixó causava no te comparació ab la probahida per altres rumors que també l' acompanyavan y que suposavan que en la confecció d' aquest pastel no era precisament l' amo de la botiga lo qui principalment havia mostrat interés y habilitat en confeccionarlo.

Com dihém, tot aixó y moltras altras cosas se comentavan ahir de públich ab gran extranyesa, y com nosaltres no ns podém tampoch determinar á donarli crédito, per aixó ns limitém avuy á consignar rumors sense entrar en lo fondo de la cuestió ni á llessar noves, que per lo mateix respecte que com á particulars nos mereixen, sentiriam molestar ab las consideracions á que ns donarian lloch, los comentaris que sobre las noticias que corrian ahir de boca en boca se feyan.

Ab lo fi de cambiar en lo possible l' estat un tant abandonat en que s' ha trobat fins ara la Hermita del Roser, ha sigut nombrada una Junta de senyoras la que ha acordat celebrar una funció solemne diumenge vinent á las deu del matí, en la cual se procura que hi prenguin part elements vocals é instrumentals de primer ordre, al objecte de donar major lluhiment á la festa.

A causá de no haverse reunit sufficient número de senyors regidors ahir l' Excm. Ajuntament no va poder celebrar sessió de primera convocatoria.

A dos cuarts de deu d' aquesta nit en lo Gran Café Restaurant de París tindrà lloch lo segon concert de violí y piano, baix lo programa següent:

- «Faust» (fantasia).—Gounod.
- «Adiós á la Alhambra».—Menasterio.
- «La Faverita» (fantasia).—Donizetti.
- «Aires Españoles».—Gonzalez.
- «Les feuilles du matin» (wals).—Strauss.

Sembla que sorprengueren en gran manera á la majoria de senyors regidors de tots los matissos polítichs las noticias que sobre la dimissió del senyor Folguera y nombrament d' un nou Alcalde corregueren ahir en la casa de la Ciutat.

Llegim en la premsa de Tarragona, que han fracaasat las gestions que s' feren pera que la companyia cómic-dramática del Sr. Fuentes que s' despedí de nostre públich lo prop passat diumenge, donés una serie de funcions en lo «Teatro Principal» de la vehine ciutat.

Tampoch s' han vist coronadas per felis éxit las que s portavan á cap pera que donés dos representacions en aquell colisseu la notable companyia del eminent actor Merio, de pas pera Barcelona.

La companyia del Sr. Mario, en la que hi figura la célebre actriu Sra. Corbeña, coneguda de nostre públich, donará dos solas funcions al «Teatro Principal» de Tortosa.

A las nou en punt d' aquesta nit tindrà lloch en lo saló de sessions del Excm. Ajuntament la reunió magna de que parlém en nostre article de fondo.

Aquesta tarde hi haurá partit de pilota en nostre Frontón entre ls pelotaris Munita y Videgáin, blaus, contra Chiquito Motrico y Pachi, blancs.

Lo número corresponent á la prop passada setmana de la ilustrada revista madrilenya «España Artística», publica en lloch preferent lo retrato de nostra bella compatriota y molt aplaudida mezzo soprano, Srta. Rosina Blanchart, al que hi acompanya unas quantas raillas que no poden ésser mes falagueras perá dita distingida artista com á tal, ja que com á catalana, dúptém pugui estar conforme en lo primer concepte que emet son autor.

«En la región de España,—diu—donde se rinde más culto á la industria y al comercio, que al arte, en Cataluña, nació la Srta. Blanchart».

No sabem en qué pot fondar l' articulista aquesta asseveració, puig si Catalunya no fos la región que s rendeix més tribut al art que cap altra d' Espanya, creu que n sortirían aquest estol d' artistas, que avuy en la escena lirica y en lo mon de las bellas arts ocupan distingits llocs?

Lo que hi ha que aquí á Catalunya, com nos llevém més dematí, tenim temps pera molts més cosas de las que no s fan en gayres regions d' Espanya y menos á Madrid.

D' una carta que 'ns escriu nostre apreciat company y corresponsal de Lo SOMATENT á Tortosa en Joseph Ferré y Gendre, qui actualment se troba fent excursions per los pobles del Priorat pera recullir datos per una obra que te en estudi, reproduhim los següents desconsoladors párrafos:

«Los pobles que he visitat fins la fetxa son: Lloá, Bellmunt, Gratallops, Vilella-baixa, Vilella-alta, Pobolede, Cabacés, Torreveija, Cornudella y altres, ab lo que estich resrvantme aquesta setmana pera anar á Montsant.

«Tots los pobles anomenats están completament invadits de la terrible malaltia filoxérica y esvera veure aqueixos extesos camps devastats y ab las follas dels pochos ceps que quedan, totas esgroguehidas y claras, sens que s vegi més de dos carrolls de rahims en cada cep.

«Com siga que l' mal de la vinya ha sorprés á sos propietaris, aquestos faltos de recursos no han pogut, la generalitat, recorre á la plantació de vinya americana y molts son los que ja han abandonat los camps al rigor del temps y altres que á més han emigrat, aixís com ho haurán de fer tots avans que passin dos anys, puig los atmetllers (que es l' arbre que més abunda per aquí) no produheix lo suficient pera ls cuydados de las terras.

«Cada dia aumentan los desesperats, es dir, los amichs de lo dels altres, y aquestos s ocupan en robar á la descarada, fruyts, utensilis y animals de corral, imponent als propietaris ab amenassas de mert si ls denuncian; en una paraula, de totas avans de dos anys si l' govern no pren midas enérgicas per posarhi remey á tantas calamitats, la vida s farà impossible per aquets contorns, puig las terras de per aquí que sols serveixen per sostenir vinyas, tornarán en son temps degut á ser espessos boscos de pins, abandonadas com quedarán.

«Molts trossos de terra hi ha mallosos ahont hi han intentat plantar blat y ordi pero á més de que la terra no es lo suficient grassa perque tal grá produheixi, los rigors del temps l' ajudan á desfallar y no dona l' producte desitjat.

«Se pot comptar si ls propietaris y vehins d' aquestos llocs se queixan ab fundats motias veyentse la ruina y miseria á sobre. Hi ha que sentirlos, pera fersen cárrech de la llástima que infundeixen.

«Lo clamor es general. «Hi ha alguns trossos, pero pochos, plantats de vinya americana y molts son que no s atreveixen á ferne més plantacions per por de que no ls vagi bé y allavors ho perdin tot, temps y travalls.»

Copiat d' un apreciable colega de Tarragona, l' altre dia excitavam lo zel de la Alcaldía pera que en aquesta ciutat se fessin cumplir las midas que la higie.

ne aconsella pendre; pero com lo senyor Alcalde 's troba ausent y segons se diu ha abandonat la cadira presidencial y la vara d' Alcalde, repetim aquells nostres prechs á la persona que s ha encarregat accidentalment de la Alcaldía, puig donat la época en que s trobém, convé exercir la major vigilancia, pera que desapareixin tots los focos pestilents que en molts casas de pagesos y pastors existeixen.

Confíem en que no 'ns caldrá insistir sobre aquest assumpto.

Lo recaudat en lo dia d' ahir en la Administració de Consums per diferentas especies, puja la cantitat de pessetas 693'06.

SECCIO OFICIAL

Registre civil

del dia 18 de Maig de 1897

Naiements

Cap.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Daniel Llauredó Ferré, 54 anys, Galió, 3.—Gertrudis Vilella Salas, 82 anys, Bajes 12.

Matadero Público

Bestiars sacrificats pera l' consum en lo dia d' ahir

Table with columns: Classe, N°, Kilos, Grams, Satisfet Pts. Cts. Rows include Bous, Badellas, Bens, Cabrits, Tocinos, Desputillas de bestiar de llana y pel, Total adeudo.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Bernardino.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de S. Joan Batista (Providencia)

Continúan durant la Missa de las vuyt los exercicis del mes de María.

Parroquia de la Purissima Sanch

Continúa l' Mes de María que s diu tots los dias á dos quarts de set durant la santa missa.

Administracio del Santuari de Nostra Senyora de Misericordia

Se participa als devots de la Verge y al públich en general que s han posat á la venda las novas estampas litográficas iluminadas de Nostra Senyora de Misericordia y son camarí, en lo mateix Santuari y en las tendas de la Viuda Puig y Viuda Sanromá. Solas se venen al preu de 2'50 pessetas y ab cristall y march daurat á 10'50 y 12'50 segons los tamanys.

Sant de demá.—Santa María.

SECCIO COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 18

De Liverpool en 20 dias, vapor «Alvarado», de 789 ts., ab varis efectes, consignat als senyors Mac Andrews y C.

De Vinarós en 2 dias, pol. gol. «Catalán», de 51 toneladas, ab carregament de vi, consignat als senyors Argentó y Rodríguez.

De Carbonera en 12 dias, bal. «San Sebastián», de 57 ts., ab varis efectes, consignat á D. Joseph María Ricomá.

Despatzadas

Pera Valencia, v. «Frutera» en lastre. Pera Hamburgo, v. «Alvarado» ab carga general. Pera Gandía, llaut «Sant Pablo» en lastre.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Table with columns: Interior, Exterior, Amortizable, Aduanas, Nerts, Exterior París, París, Fransas, Colonial, Cubas 1886, Cubas 1890, Obs. 6 0/0 Fransa, Obs. 3 0/0, Londres.

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París, Valores, Cupons y compra de monedas d' or y bitllets de tots los paissos.

BOLSI DE REUS

Cotisations realissadas en lo dia d' ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Table with columns: Interior, Exterior, Colonial, Nerts, Obligacions Aduanas, Fransas, Cubas vellas, Cubas novas, Aduanas, Oblig. 3 0/0 Fransas, PARIS, GIROS, París, Londres.

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per os corredors de comers D. Joan Vallés, D. Joan Llauredó Prats y D. Joan Vallés Vallduví.

Table with columns: Londres, París, VALORS LOCALS, ACCIONS, Gas Reusense, Industrial Harinera, Banc de Reus, Manufacturera de Algodon, C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.

Bibliografia

Colecció Selecta Catalana

S' ha publicat lo primer volum d' aquesta biblioteca de la terra, titulat «Quadros» y original del festiu y reputat escriptor N' Emili Vilanova.

L' exemplar consta de 116 planas y s vent al preu de dos rals en la administració d' aquest periódich.

Patria y Region

La obra del notable escriptor regionalista gallego en Salvador Golpe, «Patria y Región», se troba de venda en aquesta Administració, al preu de 3 pessetas l' exemplar.

ANUNCIS PARTICULARS

EL ALBA

En virtut de las ordres emanadas del M. I. Sr. Gobernador Civil d' aquesta provincia, se notifica á tots los senyors socis que l' dia 23 del actual á las 4 de la tarde, se serveixin acudir als salons de dita Societat al objecte de celebrar una reunió general, solicitada per varis individuos de la mateixa.

Reus 16 Maig 18x7.—Lo Secretari de torn, Pau Borrell.

TELEGRAMAS

Madrid 19.

En lo Consell presidit per lo Sr. Cánovas del Castillo s ocuparen los ministros del pressupost general de gastos, que deixaren casi ultimad.

Després d' examinat los expedients s acordá denegar dos indults de pena de mort á reos condempnats per la Audiencia d' Alava.

Se resolgueren varis expedients de carreteras. S' acordaren los termes de la comunicació que l' Sr. Cánovas del Castillo dirigit á las Corts al reanudar sas tasacas, la que revestirá la forma d' un projecte de ley.

De la part reservada del Consell, si com se creu n' hi ha hagut, no s ha sapigut res.

En la reunió de exministres del partit liberal, celebrada en la casa del Sr. Sagasta, s ha acordat rompre la tregua de benevolensa que ls liberals observaban en lo Govern del Sr. Cánovas del Castillo y atacar ab duresa, fentli enérgica oposició en las Corts, en vista de la situació embrollada y difícil de la política.

Se dubta que l' Sr. Sagasta vulgui extremar sa oposició al Sr. Cánovas.

Los últims telégramas anuncian que l' exércit turch ha ocupat las poblacions de Domokos y Almyros, en ahont se troba l' exércit grech.

Se tem que á Atenas, devant aqueixos nous desastres estalli una insurrecció contra la dinastia regnant, especialment contra l' prímpcep hereu que mana aquell exércit.

De Cadiz á marxat á Barcelona lo vapor «Bolon», conduhint á 200 voluntaris que van á Filipinas.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució,

GUIA DEL PASSATJER

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus a Barcelona

5'04 m. correo (Per Vilanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
 8'56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova).
 12'11 t. mercancías, segunda y tercera.
 1'57 t. correo (per Vilanova).

De Barcelona a Reus

525 m. (per Vilafranca).
 9'46 m (per Vilanova).
 15'8 t. per id.
 7'39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus a Mora

9'33 m.—1'04 t.—3'10 t.—7'19 y 9'57 nit.

De Mora a Reus

4'24 m.—8'00 m.—12'05 t.—6'04 t.—7'36 n

De Reus a Tarragona

8'30 m.—9'47 m.—2 t.—7'04 t.

De Tarragona a Reus

7'30 m.—12'25 t.—4'30 t.—8'20 n.

De Reus a Lleyda

8'40 m.—5'23 t.

De Lleyda a Reus

5'50 m.—3'50 t.

De Reus a Vimbodí

1'28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí a Reus

9'53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Tarragona a Valencia

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia a Taragona

11' m. y 6'30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona,	8'30 m.
De Barcelona (per Tarragona)	8'30 m.
De id. directe	10'30 t.
De id. id.	1'30 t.

De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7'30 t. 2'30 n. De Madrid y Zaragoza 7'30 n. De Lleyda y Huesca 7'30 n.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Novembre y 15 y 19 de Desembre del corrent any. Los de Cuba surten d'aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari. Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que condeuhen tropas de refors a Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona a las 5'00 m.
 Pera id. a las 2'00 t.
 Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
 Pera id. id. id. (per idem) a las 2'00 t.
 Pera Tarragona, directe a las 7'00 n.
 Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas a las 8'00 m.
 Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura a las 1'00 t.

Los pobles servits per peatons a las 9'00 m.
 NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que 's deposita en los bussons després de la sortida del correo de Madrid, se li donaa sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Ferrocarril económic de Reus a Salou

Servey de trens que regirá desde 1 dia 1 de Oct. bre de 1896.
 Sortidas de Reus: 4'10, 9'06 matí; 2'32 y 5'43 tarde.
 Sortidas de Salou: 4'56, 10'46 matí; 5'10 tarde y 7 nit.
 Las horas se regeixen per lo meridià de Madrid.

L' UNION

COMPANIA FRANCESA DE SEGUROS CONTRA INCENDIS FUNDADA EN 1828

Aquesta Companyia, la primera de las Companyias francesas de seguros contra incendis per la importancia de sa cartera, assegura, además del perill d' incendi, los danys que poden ocasionar: la cayguda del llamp, la explosió del gas d' alumbrat, del vapor, de la dinamita y altres explosius.

Capital social.	10.000.000	Frs.
Reservas	9.635.000	»
Primas a rebre.	75.183.878	»
Total.	94.818.878	»

Capitals assegurats.	15.559.869.308	Frs.
Sinistres pagats.	202.000.000	»

Sucursal Espanyola: Barcelona, Passeig Colón y carrer Merced, 20, 22 y 24.—Director D. E. Gés.
 Subdirectors en Reus: Srs. Bages Margenat Germans, carrer de la Mar, 38.

SOFRE GRÍS DE BIABAUX

MINERAL FRANCÉS

Premiat en las Exposicions Universals é Internacionals

AVIGNON, 1890.—LYON, 1894.—BORDEAUX 1895

Destrucció radical de las malalties de la Vinya, Oidium, Mildiu, Black-Rot, Rot, Blanc, Anthracosis, etc., y contra las Formigas, Pugó, Orugas y altres insectes.

Lo comprador deu, donchs, exigir, a fi de no ser enganyat, la marca EL VOLCAN, de la Companyia Biabaux, estampada en tots los sachos.

Representants: Senyor Joan Vilella y Companyia y Joseph Gambus y Anguera, Vilá (Bou) 12.—REUS.

TOS CATARROS TOS CONSTIPATS TOS ASMA TOS

Sia de sanch herpética, sia humida ó seca, provingui de peccazón ó de irritació de gola, etc., prenentlos agradables é infalibles Compriments pectorals de Miret calman a las primeras presas, y avans d' acabar la capsa se te la radical curació per antigua y rebelde que sia, facilitant en tots cassos la expectoració admirablement. Preu de la capsa de 24 presas quatre rals. Dipòsit en Reus, farmacia SERRA, Arrabal Sta. Ana, 80 y Nova, Arrabal baix Jesús, 1. Las demandas al engrós deuen dirigirse al autor MIRET, farmacéutich, HOSPITAL (Barcelona). Madrid: SR. SANJAUME.—Horno de la Mata, 15, Dipòsit de productos químichs.